XXX. évf. Csütörtök, 1916. március hó 30. 13 szám.

Szerkesztőség: KIRCHNER E.-féle könyvnyomdai műintézet, Versecz

Előfizetési dij: egész évre helyben 6 korona.
Előfizetési dij: egész évre vidéken 7 korona.
Egyes szám ára 12 fillér

DÉLVIDÉK

Kiadó-hivatal: KIRCHNER E.-féle könyvnyomdai műintézet, Versecz

Hirdetési dij petitsoronként 12 fillér. Nyilttérben egy sor 20 fillér.

Hirdetések elfogadtatnak minden hirdetési irodában

Előbb: „DÉLVIDÉKI NEMZETÖR“

A „VERSECZI MAGYAR KÖZMŰVELŐDÉSI EGYESÜLET“ HIVATALOS KÖZLŐNYE

A temesvári hadtestparancsnok

elismerése az öreg népfölkelőknek

Temesvár, márc. 23.

A negyvennyolc-ötven évesek, akik már megvivták nehéz harcukat az élettel, megtanulták a maguk nehéz küzdelmeiből, hogy sikert, eredményt csak egész lélekkel, minden erővel, a legteljesebb kötelességtudással elvégzett munkával lehet elérni. Három esztendővel ezelőtt egyik sem képzelte, hogy még katona lesz, hogy a haza hivó szavára fegyvert kell fognia.

Eljöttek azonban a nagy idők, kitünt, hogy ők sem elég öregek ahhoz, hogy fegyverrel kezükben szolgálatot ne tehetnének a hazának. A temesvári hetedik hadtest öreg népfölkelői olyan csodálatos lelkesedéssel és bámulatraméltó kötelességtudással tettek eleget a behivatási parancsnak, hogy a temesvári hadkiegészitő parancsnokság, amelynek pedig mostanáig is bő alkalma volt megismerni a magyar katona fegyelmezettségét, kelkiismeretességét és hazafias lelkesedését, jelentést tett a hadtest parancsnokának, József főherczegnek.

József főherceg most a legmagasabb szolgálat nevében a következő szövegü parancsban fejezte ki dicséretét és elismerését a mi öreg népfőlkelőinknek. Emlitésre méltó, hogy ilyen elismerésben eddig csak kombattáns csapatok részesültek és pedig a legnagyszerübb haditények után. A hadtestparancsnok parancsa igy hangzik:

— A temesvári hadkiegészitő parancsnokság jelentése szerint az 1865—68. évfolyamokba tartozó népfölkelésre kötelezettek rendkivüli és páratlan pontossággal tettek eleget a behivatási parancsnak. A kötelességteljesitésnek, a hazaszeretetnek és a hüségnek igen nagyrabecsülendő jele, hogy éppen a legöregebb évfolyamokhoz tartozók, — akik között tekintélyes számban vannak olyanok, kik soha katonai szolgálatot nem teljesitettek — sorakoztak legnagyobb készséggel a zászlók alá a haza hivó szavára. Ez a nagyszerü, hazafias érzésre valló kötelességérzet, mely követendő például szolgálhat a fiatalabb népfölkelésre kötelezetteknek, megérdemli a legnagyobb dicséretet és a legteljesebb elismerést, amit én a legmagasabb szolgálat nevében ezennel kifejezek. Ez napiparancsban közlendő az egész legénységgel.

A tavaszi divat.

— Bécsi levél. —

Alsószoknyadivat. — Háziipari termékek felhasználása. - Félcipők és csattos cipők. - Kalapdivat.

Mikor van egy jól nevelt asszony «felöltözve», a legkevésbbé füg a ruhától, melyet hord. Hiszen az, hogy a ruha jól álljon és összhangzásban legyen a termettel, arccal, az a szabó müvészetéhez és feladatához tartozik. Az igazi elegánciát és hóditó erőt azonban azok az apróságok adják, melyek helyes alkalmazása kiegészíti, emeli a ruhát és vele a nőisség bájos és kivánatosságát fokozza. Igy például egy bájos és raffinált alsószoknya, gazdag csipkediszszel, vagy egy fehér selyem alsó, alól gumi pánttal: a bőrszoknyadivat nélkülözhetetlen kiegészitése. Természetesen sötét ruhákhoz csak világos alsó illik, ezzel a régi kor vászonszoknyadivatját akarják utánozni.

Különösen sürün látjuk a házipar termékeinek felhasználását. Ennek oka, hogy az idén a közvélemény erősen foglalkozott a Balkán ügyeivel s a képeslapok százszámra hoztak az egyes ottani viseleteket, miből önként felmerült a pihentagyu nőknél a kérdés: nem-e állana jól nekik is egy ilyen himzet köntös, szines bluz stb.? Az egész divat alaptónusa: a szines kézimunka s különösen a tót vidékek stilusa kedvelt. Fehér bluzok fehér himzéssel, vagy szines virágokkal a látogató ruhák divatját kiszoritják.

A cipő divatja a minél magasabb szár viselésében merül ki. Annyira tulzásba vitték ezt hogy egyes országokban rendeletileg korlátozták a magas cipők viselését. Nálunk ujra életre kell a finom, graziózus félcipő, mert rájöttek, hogy a tulmagas cipő ártalmasan befolyásolja a vérkeringést és tulmeleg. A félcipők szines reávart orruk és a ruha szinének megfelelő betéttel készülnek és minden esetben füzösek. Látogatáshoz csattos cipő járja, mely szintén a ruha szinével egyező bör vagy posztóbetéttel van diszitve. A harisnya mindenkor a cipőbetét szinével egyezik és selyemböl készül.

A kalapnak ma nincs divatja, mindenki egyéni izlése szerint készitetti. Magas, keskeny karimáju kalapot viselnek, szallag, fehér és csipkediszszel. A virágos kalap nem az előkelő világ viselete. A magas kalap mellett egy alacsonyfejü széles tányér kalapot viselnek. Az ollasz jellegü florentini kalapok minden válfaja számüzve van a divatból. A kalap szinénél a fekete, barna és ibolyakék szinek dominálnak. Egységes di-

A Verdun körüli harc.

Colin Ross cikke.

Verdun előtt, márc. elején.

A reggeli pára eloszlott. A periszkóp segitségével a fedezékből messzire lehet látni az előttünk elterülő környékre. Látok le a magaslat lejtőjére, egy csomó dombra, melyek kőzött mint valami óriási nagy hálónak a szálai árkok, lövészárkok, futóárkok huzódnak. Az egész tájékot sötétzöld foltok tarkázzák. Ezek a sötétzöld foltok erdők. És amott tul a dombokon, tul az erdőkön fekszik a város, amelyért ez a rettenetes küzdelem, ez a titáni harc folyik, — ott fekszik Verdun.

Az árkot, melyben állok, a franciák az éj folyamán bepergették. A szomszéd szakaszban támadást kiséreltek meg. Mindent megpróbálnak, hogy egy kis levegőhöz jussanak és kiszabaduljanak abból a vasharapofogóból, egyre jobban, egyre zártabban kezdi őket szoritani. Lassan-lassan formálódik mind teljesebbé köréjük a vasgyürü, nem gyors ez a körülzárás, de annál rettenetesebb.

Jelenleg egészen szépen lehet kinézni az árokból. Azaz, hogy az ami tegnap még árok volt, ma nem egyéb mint egy mélyedés. A bedőlt föld közül gerendák, vasrészek, sodronyok, deszkák, sinek és acéllemezek állanak ki. Minden össze vissza van. Mint hogyha tegnap óta hegyomlás lett volna itten. Csak egy géppuska betonból való állása állot meg szilárdan a helyén. Óriási betontömb ez, a gránátok elsodorták körülötte a földet, az egyik sarkát le is törték, de maga a tömb mégis a helyén maradt. A keskeny lőrés ott van rajta s néz az ellenség irányában.

A mélyedés közepén terpeszkedik egy fel nem robbant francia gránát. Egy nagy, tömzsi huszonnyolcas. Ugy fekszik ott, mint a tenger hulláma által a szárazföldre sodort akna. Még mindig veszedelmes.

Ebben a pillanatban éppen ugy, a hogy a franciák ezt a kis árokrészt pergették be, pergetik be a német ütegek a franciák arkait. Csak az külömbség, hogy amig a franciák csak ilyen kis rész bepergetésére pazarolták erejüket és municiójukat, addig a németek a francia árkokat kilométerek hosszuságában pergetik be. Mozsaraink most nagy munkában vannak Béthioncourtnál és Halott Ember, a Morte Homme ellen.

A nagy mozsarak legelőször Gorlice előtt vették munkába a lövészárkokat. Hatásukat az egész világ csudálta, az oroszok pedig rettegték. Ez a dolog akkor nagy esemény volt. Ma mindenki természetesenek találja. És egy-két mozsár helyett most egész sereg müködik a nagy szörnyetegből. A franciák, ha valamely árkunkat be akarják temetni, be akarják pergetni, akkor egész nap és egész éjjel lőnek. A németek csak néhány órán keresztül folytatják a tüzelést, de az, ami a rettenetes kaliberü csövekből kiröpül, borzasztóbban müködik, mint a franciáknak ki tudja hány lövege együttvéve. Mire a német gyalogság rohamozni kezd, akkor az ellenséges árokból már semmi sincsen meg.

A franciák állásait eddig a franciák bevehetetleneknek tartották. Lehet, hogy azok is voltak. De csak eddig. Most már nem azok. A támadás és a védekezés egymáshoz való erőviszonyai nagyon váltakozók. Ebben a háboruban ez a váltakozás még gyakoribb, mint eddig. Magában véve a védekezés a hadviselés erősebb formája. Csakhogy ha Clausewitznek ez a mondata korlátlan érvényességü volna, akkor egyetlen támadás sem sikerülhetne, hacsak nem óriási tulerővel. A védekezés minden formája ellen a támadás uj formákkal próbálkozik meg. A teknika és a taktika századok óta folytonos cserejátékot üznek egymással. Hol az egyiknél van a nagyobb erő, hol a másiknál.

vatról — mint emlitettük — szó sem lehet, de ezeket figyeltük meg Bécs elökelő hölgyvilágánál, Még egyet! Minden divat, ami olyan anyagból van, mely ritka és drága, hiszen végre is ez minden idő divatjának alapja.

Közgyülés.

Versecz város törvényhatóságának 1916. évi március hó 29-én d. u. tartott rendes havi közgyülése.

A rendes »háborus« közgyülés. Kevés városatya, szintelen tárgysorozat. Az ember szinte kisértésbe esik, még annak a lehetőségét is tagadni, hogy itt valaha vészek, viharok dultak, elfojtott szenvedélyek kitörtek. Ma: minden csendes. Megfogyatkozva s akik még itt vannak csendes emberek. Háboru multával, vajjon fel pezsdül-e e teremben az élet?

A közgyülésen mindvégig ő méltósága Báró Dániel Tibor főispánunk elnökölt akit beléptekor, a rézgálic kérdésénél és a gyülés befejezésekor a közgyülés lelkesen megéljenezett.

1. A város polgármesterének f. é. február hóról szóló jelentése.

Koszirovics Iván főjegyző felolvassa a polgármesteri jelentést. Dr. König Ármin thb. tag kérdi vajjon az alapok összegéből tavaly felvett kölcsönök törlesztettek-e s mily mértékben? Polgármester kijelenti, hogy azok teljes összegükben kifizetettek.

Henn Adolf thb. tag kérdi, hogy állanak a város rézgálic szükségleteinek kielégitésével?

Polgármester előadja, hogy a miniszterium eddig a megszavazott 3 waggon rézgálicból 2 waggont kiutalt. Az érte járó 60.000 kor. a város már kifizette s az árunak legközelebb meg kell érkezni. A városi tanács felirt a ministeriumhoz, megsürgette a harmadik waggon kiutalását. Ha az megérkezik a teljes 3 waggon egyszerre fog a már megállapitott kulcs szerint kiosztásra kerülni. Tudomása szerint a városban a még nem requirált réz még a nyáron a helyi rézgálic szükségletek kielégitésére fog nyersanyag gyanánt szolgálni.

Ezekhez a fejtegetésekhez dr. Rezucha kir. tanácsos, polgármester, a jelentéshez pótlóan hozzáfüzi, hogy távirati értesités szerint a városban pénteken e hó 31-én, 400 orosz érkezik, akik mind az nap megvizsgáltatnak s szétosztatnak. Ha erre a munkaerőre fokozottabb mértékben szükség lesz, uj orosz foglyokról gondoskodni fog.

Báró Dániel Tibor főispán kijelenti, hogy ő maga már 5—6 izben tárgyalt a miniszterrel a rézgálic ügyében.

A kormány maga is nehézségek árán, Németorszagból szerzi be a rézgálicot, de semmiesetre sem korlátlan mennyiségben. Azonban a miniszter biztositotta a főispánt, hogy bármely uton-módon, de feltétlenül gondoskodni fog a város szükségletéről, már azért is, mert Versecz városa iránt teljes jóindulattal viseltetik és ily értelemben megnyugtatta a szőllősgazdák érdekeiért aggodó főispánt. Báró Dániel Tibor főispánunkat erre velünk érző szivre mutató kijelentéseért a közgyülés lelkesen megéljenezte.

Ezekután a polgármesteri jelentést egyhangulag tudomásul veszik.

2. Törvények kihirdetése. — Kihirdetettek.

3. A vár. muzeum és könyvtár mult évről szóló jelentése. — Tudomásul vétetik.

4. A verseczi községi tanitótestület kérvénye háborus segély kiutalványozása iránt.

4. A városi tanitók hivatkozással egyrészt arra, hogy egyrészük katonai szolgálatot teljesit, a megmaradtak pedig nemcsak ezek munkáját látják el, hanem a requirálás stb. terén még hatósági teendőket is végeznek s igy munkamenyiségük kétszeresére szökött s hivatkozásal arra, hogy általános drágaságra való tekintettel az állam valamenyi tisztviselőjének drágasági pótlékot állapitott meg — kérik ilyenek a maguk részére is kiutalását.

Az iskolaszék pártolólag terjesztette azt a pénzügyi bizottság elé, amely azt az ajánlatot teszi, hogy a tanitóknak egyenkint 400, a világi ovónőknek évenkint egyenként 300 kor. szavaztassék meg összesen 8.600 kor. összegben az iskola fentartása körül elért megtakaritásokból, ugy hogy az összeg 1916. január elsejétől kezdődőleg 10 havi részletekben fizetessék ki. A városi tanács hozájárul a javaslathoz azzal, hogy a hozandó határozat a magas vallás és közoktatásügyi miniszteriumhoz jóváhagyás végett felterjesztendő.

5. A városi tanács jelentése a városkerti vendéglő bérbeadása tárgyában megtartott árverés eredményéről.

A megtartott árverés eredménye az, hogy a jelenlegi bérlő, Tomics Szava volt évi 1400 K összeggel a legtöbbet igérő. Tekintettel arra, hogy az utolsó bérösszeg 2.005 K volt az árverés eredményének tudomásul vételét kéri a tanács de a szerződésnek csupán két évre kötését.

A tanács javaslatát elfogadják.

6. Interpellátiók.

Dr. König kérdi polgármestert, miként vél gondoskodni a nyári időszak alatt szükségelt jégről?

Polgármester előadja, hogy az idén természetes jég hijján mesterségesre vagyunk utalva, de Verseczen van két jéggépünk s ezek fedezhetik a szükségleteket. Termelő képességük $1\frac{1}{2}$ waggon naponta. A városnak nincs szükség e jégre. A mészárosok a jeget közvetlen beszerezhetik azt a jéggéptulajdonosoktól. Arról a kevés jégről, melyre a kőzkórháznak szüksége van, annak vezetősége fog gondoskodni. Dr. König Ármin mégis szükségesnek tartja a jég árának megállapittatását és kellő mennyiségrőli gondoskodást. A polgármester erre kijelenti, hogy a kérdést bizottságilag tárgyaltatni fogja és a jéggéptulajdonosoktól ajánlatot fog kérni a kórház részére szükségelt jégmennyiség jutányos biztos tásáre.

Dr. König és a közgyülés a választ tudomásul veszi.

Ezek után következik

7. Hitelesitő küldöttség megválasztása. A főispán kijelölésére, mire elnöklő a közgyülést bezárja. Elnöklő főispánt megéljenzik.

NAPIHIREK

A 47 és 48 évesek bevonulása. A hivatalos lap közli a honvédelmi miniszter rendeletét, melynek értelmében az 1868 és 1869. években született, továbbá a népfölkelésről vagy a hadiszolgáltatásról szóló tőrvény alapján kirendelt, igénybevett, de e szolgálatból időközben elbocsátott összes 1865—1897. évi születésü, a népfölkelési szolgálatra alkalmasnak talált polgárok 1916 évi április hó 5 én tényleges szolgálatra bevonulni tartoznak.

A negyedik német hadikölcsön. Berlinből táviratozzák: A negyedik német hadikölcsön eredményét tizenkét milliárd márkára becsülik.

Akinek a joboldalán van a szive. Fiuméből jelentik: A városi mentőállomáson orvosi segélyért jelentkezett egy ötvenhéteves napszámos és megvizsgálásakor megállapitottak róla, hogy szive a jobboldalon, mája pedig a baloldalon van. A különös esetről több Röntgen-felvételt készitettek. A napszámos négy gyermekét is meg fogják vizsgálni, hogy megállapitsák: nem terjedt ki rájuk is ez a rendellenesség?

Pályázat. A cs és kir. haditengerészeti akadémiában az 1916 17. tanév kezdetén betöltendő egész ingyenes és félidijmentes, valamint fizetéses és alapitványi helyekre vonatkozólag a cs. és kir. hadügy-

---

A háboru elején voltaképpen a védekezés volt az erősebbik. Csakhogy ez a védekezés az elavult taktika után igazolódott és várai eszerint épültek fel. Ezek az eddiki háborukban divott harci eszközökkel szemben bevehetetlenek is lettek volna. Csakhogy a központi hatalmak ujabb vivmánnyal állottak elő, a negyvenkettes mozsárral, melyről eddig ellenségeiknek sejtelmük sem volt és igy történt, hogy a modern várak, mint ha azok kártyából lettek volna, sorra összeomlottak.

Mikor a németek a belga várakkal végeztek és Flandriába jöttek, ott megint a védekezés volt elönyben. A földbeásott német seregek nem tudtak az eddigi méretekben boldogulni az ellenséggel és ennek lett a következménye az, hogy a flandriai harctéren a németek kénytelenek voltak rostokolni.

Az 1914. évi ősz és a rákövetkező tél nagyon kritikus idő volt. Azonban a központi hatalmak hadvezetősége ujabb metődust eszelt ki. És igy jutott arra a gondolatra, hogy az ellenség hadállásait a negyvenkettesekkel pergeti be. Igy történt ez az Oroszország elleni koncentrált támadásnál. Gorlicénél müködtek ilyen irányban először a negyvenkettesek és hatásuk meglepő volt. Az orosz hadállások, melyeket szintén bevehetetleneknek tartottak, egymásután semmisültek meg. A gondosan elkészitett árkok, a puskák és gépfegyverek nem értek semmit. Ehhez járult még az is, hogy az oroszoknak akkoriban nagyon is kevés volt az ágyujuk és municiójuk.

Nyugaton az ellenfél legveszedelmesebb eszköze volt és maradt a tüzérség, a nagyszerüen lövő francia és angol tüzérség. A tüzérség a háboru elején mindig fedezetlenül volt fen. De ez a módszer haszontalunak tünt fel. A nyiltan felvonuló ütegeket vajmi hamar lehetett elhallgattatni. Igy aztán a tüzérség rájött arra, hogy állásait titokban és fedetten foglalja el. Ez ugyan sokkal lasabban és sokal körülményesebben megy, de annál biztosabb. Ez különösen a védekezőnek volt előnyére, mert habár gyalogsága el is sepertetett az utból, elrejtett ütegeivel még mindig fel tudta tartóztatni az ellenséget.

Csakhogy most már a védekezésnek ez az előnye is elmult. A repülőgépek és a mérési eljárás segitségével nagyon könnyen meg lehet állapitani, hogy az ellenséges ütegek hol állanak és akkor már könnyü dolog azokat a nagy mozsarakkal elhallgatni. És ha a teljes megsemisités nem is sikerül mindig, gázgránátok alkalmazásával a döntő pillanatban mindig sikerül az ellenséges ütegeket hallgatásra birni. Ehhaz járul az, hogy a gyalogság nagyszerüen dolgozik együtt a tüzérséggel. A gyalogság csak addig megy előre, amig a tüzérség védelme allat áll. Ez a módszer ugyan nem teszi lehetővé azt, hogy a gyorsan rohamozó gyalogság egy-kettőre nagy területeket szálljon meg, de viszont megakadályozza azt, hogy az ellenséges gyalogság a saját gyalogságát visszavesse, mert az ágyuk és mozsarak acélzuhataga miatt nem férhet annak közelében. A támadás eme módszere tehát lassubb ugyan az eddiginél, de annál biztosabb és ami a fő: sokkal kevesebb véráldozatba kerül.

Lassan kimegyek a bepergettet árokból és erdőn keresztül visszafelé haladok. Az erdőből nem valami jó kilátás nyilik, azonkivül pedig francia gránátok is le-lecsapnak körülöttem. E tekintetben azonban a veszedelem mindenütt egyforma. A front mögött több kilométernyi távolságban igen gyakran csapnak le az ellenség gránátjai a házakra és az utakra.

A franciák nagyon értenek a tüzérséghez, ezt meg kel adni. A háboru elején egyenesen imponáltak is. A Marne melletti csata eredménye azonban nagyon a fejükbe szállott és azt hitték, hogy nincsen az az ellenfél, amely el tudna velük bánni. A mostani verduni csata eredményei azonban már kezdik öket e hidelemből kiábránditani. Sőt azt is lehet a jelekből észrevenni, hogy eddigi hevességük erősen lanyhulóban van. Foglyok beszélik, hogy a franciák eddig erősen biztak abban, hogy tüzérségük meg tudja védeni Verdunt a németektől. Most már azonban nem igen hangoztatják azt. Kezdenek számolni Verdun elvesztésének lehetőségével.

ministerium által pályázati hirdetmény lett kibocsatva. — Bővebb felvilágositást a rendőkapitányságnál nyerhetni.

Szegény leányok figyelmébe. Két vagy három iskolát végzett németajku tisztességes fiatal leány mint „bonne“ szintiszta magyar községben uri családnál alkalmazást talál. — Jelentkezők forduljanak Szabó Géza posta ellenőrhöz a helybeli távirda hivatalban.

Uj bevonulási hirdetmény. Uj bevonulási hirdetmény jelent meg, mely szerint az 1868. és 1869. években született, továbbá a népfölkelésről, vagy a hadiszolgáltatásokról szóló törvény alapján kirendelt, illetőleg igénybe vett de ezen szolgálatból időközben elbocsátott összes 1865—1897. évi születésü magyar állampolgárok, ha a megtartott népfölkelési bemutató szemlén, népfelkelési felülvizsgálaton, pótszemlén vagy utószemlén népfelkelési fegyveres szolgálatra alkalmasoknak találtattak, 1916. évi április 5 én — amennyiben névszerint felmentve nincsenek — bevonulni tartoznak. Mindazok, akik önkéntes belépés folytán besoroztattak, tekintet nélkül születési évükre, április 5-én szintén bevonulni tartoznak. A bevonulásra vonatkozó bővebb tudnivalókat a kifüggesztett hirdetmények tartalmazzák.

Eltünt katonák nyomozása. A cs. és kir. közös hadügyminiszterium, a magy. kir. honvédelmi miniszterium és a Magyar Vörös Kereszt Egylet hozzájárulásával és támogatásával a budapesti «Tudósitó Iroda» mult év december óta «Katonanyomozó Jegyzék» cimmel lapot ad ki, amely kizárólag az eltünt katonák felkutatását célozza s a kutatás sikerességének előmozditására sok keresett katona arcképét is közli. A lap — melynek élén gróf Batthyány Lajos és gróf Hadik-Barkóczy Endre főmegbizottak állanak — havonként kétszer jelenik meg legalább 15.000 példányban és az összes csapattesteknek a harctérre és a front mögött, az összes kórházaknak Magyarországon és Ausztriában, valamint a hadifogságból hazatért rokkant katonáknak hivatalból ingyen küldetik meg. A lap felelős szerkesztője B. Virágh Géza. A kutatások közlési feltételei megtudhatók a «Katonanyomozójegyzék szerkesztőségében és kiadóhivatalában (Budapest, IV., Váczi-u. 38. I. emelet)

Az idei aratás. Ugyan még nagyon messze vagyunk töle, de mégis aggodalom tölti el a gazdákat, hogy mi lesz az idén az aratással. Ez a munka, mely erős férfikarokat igényel, a férfierő legjavát. Tudjuk azt, hogy a férfierő legjava mind katona, ezek nem arathatnak. Az aratásról azonban mégis gondoskodni kell még pedig jó előre. A hatóságok már most tegyék kötelességükké, hogy kellő mennyiségü aratógépek álljanak rendelkezésre. Városok, községek elöljáróságai kössenek aratási szerződéseket oly módon, hogy az aratógépeket beszerzik, s bizonyos bérlet a gazdák rendelkezésére bocsátják jelentkezés szerint. A községek minden aratógéphez kapják a kezelő embereket a katonai hatóságoktól, mig magánosok ehhez hozzá nem juthatnak. Különösen nagy körültekintéssel végezzék a hatóságok ezt az elengedhetetlen kötelességet, hogy egyik község vagy város területéről vidékre arató munkások ne mehessenek el. Ha vannak már ilyen szerződések, azokat föl kell bontani, érvénytelenné kell tenni és az aratókat hatósági kényszer utján is itthon kell tartani, mert minden városnak és községnek ugyis kevés lesz az arató embere. Bölcs előrelátással minden bajunkon segithetünk, csak ne Pató Pál módjára tegyük meg az intézkedéseket, hanem azonnal. Azt már látjuk hogy foglyokat ugy sem kapunk, kellő mennyiségben, igyekezzünk pótolni tehát a hiányzó munkakezeket aratógépekkel és a még itthonlevőket ne engedjük más vidékre aratni.

A világháboru.

A háboru lángja a tavasz kezdetével mind szélesebb határokon harapódzik el ujra. A franciákra gyakorolt hatalmas német nyomást egymásétán igyekeznek enyhiteni az ententéhoz tartozó államok hadseregei. Az olaszok után kirohanást intéztek az oroszok is, még pedig nemcsak mi ellenünk, de a németek ellen is. Sőt már a macedóniai görög határon is megkezdődtek az ellenségeskedések.

Legfontosabbak és legáltalánosabb érdeklődést keltenek a Verdun körüli harcok, a melyek most negyedik változatukba lépnek. A németek ha, lassan haladnak is, de biztosan mennek előre céljuk felé. Céljuk körvonalai most kezdenek világosabban kibontakozni.

A németeknek van elég tartalékjuk, de hogy lesz-e a franciáknak és meddig lesz? Ez a kérdések kérdése.

A február 21-iki frontáttörés után nemsokára Douaumot es Hordaumont erődöket foglalták el a németek, azután a keleti Woewre sikról szoritották vissza a franciákat s ott is Verdun közelébe férköztek.

Közben volt néhány napos szünet többször is, a mi a feladat nagyságát és nehézségét mutatja.

Ilyenformán ugy látszik, arra készülnek, hogy Verdunt körülzárják és az oda szoruló francia sereget elvágják a többitől.

Az orosz harctéren több helyen nagy és kemény harcok folytak le a héten. Az oroszok voltak a támadók és igy a cél az, hogy a franciákon könnyitsenek.

Az északi hadseregnél Hindenburg rég pihenő csapatainál voltak nagyobb támadások s azokban annyi orosz vérzett el, hogy a német jelentés szerint még az oroszoknál is szoktalan és rettentő a veszteség.

Egyuttal Dünaburg és Riga közt is több helyen harcoltak az oroszokkal s támadásaikat visszaverték.

A mi seregeinket is megtámadták az oroszok Galiczia keleti részén.

A Bukovina besszarábiai határon is élénkebb harcokat jeleznek Pflanzer-Baltin seregénél és Volhyniában is.

Az olasz harctéren az 5 dik olasz offenziva nagyon alábbhagyott, sőt már a mi seregeink kerekedtek fölül egyes helyeken.

A Balkánon Szaloniki felé volt kisebb harc előőrsök között.

Kis Ázsiában előőrsi csatározások folytak. Arábia délnyugati szögletén Aden mellett szintén harc volt a törökök és angolok közt.

Igy a tavaszra ugy látszik, lángban áll az egész óvilág kelettől nyugatig.

HIRDETÉSEK

Hirdetmény

A hadifoglyok városi vizsgálata minden 2 ik vasárnap délután 2 órakor a városházi épületben tartatik meg, a melyen az összes hadifoglyok kötelesek megjelenni. Az orvosi jegyzőkönyvet a város vezeti.

Vizsgálati dij fejében minden emberért csak 50 fill. fizetendő.

A többi előirt költségek elmaradnak.

Az első vizsgálat vasárnap e hó 19-én tartatott meg

A város azonkivül a zsoldkönyvet is vezeti. Ezekbe tehát f. é. III. hó 19-ig a 15 fill-t kitevő munkadij bevezetendő. Minden hadifogolynak azonkivül egy cédula adandó a melyen a kifizetett munkadij kitüntetve van, mely összeg a zsoldkönyvbe bevezetve és nyugtázva lesz.

F. é. III. hó 19-től a munkadij (2 K 10 f.) minden 14 nap utólagosan kifizetendő.

Versecz, 1916. évi március hó 14-én.

Dr. Rezucha, kir. tan., polgármester.

Hirdetmény.

A m. kir. honvédelmi miniszteri rendelet alapján mindazok a segéd- vagy örszolgálatra alkalmasnak talált katonák, továbbá felülvizsgálat alatti vagy lábbadozó katonák a kik önálló földmivesek egy 3—5 hétig terjedő szabadságot igényelhetnek.

Ezen szabadság a kihallgatásnál személyesen kerendő- okmányok nem mutatandók fel.

Ennek folytán a parancsnokságokhoz irásbeli kérvények benyujtása mellőzendő.

A harctérről senkisem szabadságoltatik. A hadtápkerületből önálló földmivesek 20 napra szabadságolhatók.

Versecz, 1916. március 15-én.

Dr. Rezucha, kir. tan., polgármester.

4100. H. M. eln. 18.—1915. szám.

Hirdetmény.

Az 1915. évi II. t.-c. alapján utasittatnak az 1896. évben születtek, hogy összeirásuk végett a tartózkodási hely községi elő járóságánál (városi hatóságánál), kisközségekben a körjegyzőség szekhelyén jelentkezzenek és pedig 1916. évi márc. 27—31-ig.

A jelentkezés alkalmával a népfölkelésre kötelezettnek nevén birtokában levő munkakönyv vagy más, a személyi adatokat feltüntető okmány illetőleg népfölkelési igazolványi könyv, igazolásul felmutatandó

Az összeirásuk végett fentiek szerint jelentkezésre utasitott egyének, összeirásuk után az elöljáróságnak később közzéteendő rendelkezésehez képest folyó évi április 14-től május 3-ig terjedő időközben és helyen népfölkelési bemutató pótszemlén fognak behivatni és elővezettetni s ott alkalmasságukhoz képest osztályoztatni.

Az alkalmasok bevonulásuk idejéről hirdetmény utján nyernek értesitést.

A népfölkelésre kötelezett, a bemutató szemlére egy megbizható kisérővel fognak utazni, s ugy oda mint vissza a vasuton a harmadik osztályon a (gőzhajón a második osztályon) ingyen utaznak.

A magyar szent korona országainak területén tartózkodó azon osztrák állampolgárok és bosznia és herczegovinai tartományi illetőségü egyének, kik a felhivott korosztályokhoz tartoznak, hasonlóképen iratnak össze és hivatnak be bemutató pótszemlére, mint a magyar állampolgárok.

Azok a népfölkelésre kötelezettek, akik a bevett, vagy törvényesen elismert vallásfelekezetek papjelöltjei, vagy pedig, akik végzett tanulmányaik alapján a véderőtörvény 21. §-a értelmében az egyévi önkéntesi kedvezményre jelenleg igénynyel birnának, ebbeli minőségüket a bemutató szemlén az illető intézet bizonyitványával igazolni tartoznak.

Az összeirásnál az alább felsoroltak kivételével mindenkinek meg kell jelennie.

A népfölkelési bemutató szemlén való megjelenés és egyuttal bizonytalan időre a népfölkelési tényleges szolgálat alól is felmentetnek a következők:

a) a pénzügyőrségnél tartósan alkalmazott népfölkelésre kötelezettek; — b) a vasutaknál és azok műnelyeiben, a forgalmi, pályafentartási, vontatási, műhelyi és szertári szolgálatban, továbbá a m. kir. vasgyárak központi igazgatóságánál és az annak vezetése alatt álló gyárakban és üzemekben tartósan alkalmazott népfölkelésre kötelezettek; — c) a posta- és távirdaintézetnél, az I. cs. kir. szab. Dunagőzhajózási társaságnál, a magyar királyi Folyam- és tengerhajózási részvénytársasagnál, a Délnémet dunagőzhajózási társaságnál, valamint egyes, a hadiforgalomban résztvevő s a cs. kir. triesti tengerszállitási vezetőség által külön kijelölendő tengerhajózási vállalatoknál állandóan forgalmi szolgálatot teljesitő, vagy az azokhoz tartozó gyárakban és műhelyekben tartós alkalmazásban álló népfölkelésre kötelezettek; — d) a kőszénbánya-munkásosz-

tagokhoz tartozó népfölkelésre kötelezettek; — e) a hadiszolgáltatásokról szóló 1912. évi LXVIII. t.-c 4. §-a alapján személyes hadiszolgálatokra az összeirás előtt kiállitott egyének, feltéve, hogy személyes hadiszolgálatokra jelenleg is igénybe vannak véve, illetőleg rendeltetésük folytán állandó tartózkodási helyüket már elhagyták és a bemutató szemléig vissza nem térnek; — f) a határrendőrségnél állandóan és hivatásszerüen alkalmazott egyének (a szolgák kivételével); — g) a bevett és a törvényesen elismert vallásfelekezetek felszentelt, illetőleg felavatott és tényleg hivatásszerüen alkalmazott papjai és papi jellegü tanárai.

Az a), b), c), d), e), és f) betük alatt emlitett népfölkelésre kötelezettek azt, hogy állandóan (tartósan) és hivatásszerüen vannak alkalmazva, felettes hatóságuk, igazgatóságuk stb., illetve munkásosztag parancsnokságuk, a vasutak és azok műhelyeinek alkalmazásában állók szolgálati főnökségük által szabályszerüen kiállitott bizonyitványnyal az összeirás alkalmával a községi előljáróságuk (körjegyző, városi hatóság) előtt igazolni tartoznak.

Az a), c) és f) betük alatt emlitett egyének azonban csak abban az esetben igényelhetik a felmentést, ha az emlitett minőségükben legalább 1915. évi március 15-e óta vanak alkalmazva és ez a körülmény fentemlitett bizonyitványban szintén igazoltatik.

Nem tartoznak megjelenni a népfölkelési bemutató szemlén a nyilvánvalóan alkalmatlanok.

Felhivatnak mindazon 1898—1865. évü születésü, tényleges katonai szolgálatban nem álló egyének, kik a háboru előtt Galiciában vagy Bukovinában laktak vagy ott illetőséggel birnak vagy birtak, de jelenleg a magyar szent korona országai területén tartózkodnak, hogy tartozkodási helyük községi előljáróságnál (városokban a rendőrkapitányságnál) hadkötelezettségi viszonyuk megállapitása végett 48 óra alatt jelentkezenek.

Egyuttal felhivatnak az összes 1865. évi születésü és ennél fiatalabb orvosok, — a tényleges nyugállománybeli katona- (honvéd) orvosokat kivéve, hogy amennyiben a hadrakelt sereghez beosztva nincsenek, tartózkodási helyük előljáróságánál kivétel nélkül 48 óra alatt jelentkezzenek.

Azon népfölkelésre kötelezett, a ki az összeirás végett elrendelt jelentkezési kötelezettségnek nem tesz eleget, az 1915. évi II. tc. 5 §-a értelmében 15 napig terjedhető elzárással és 200 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntettik, — aki pedig a népfölkelési bemutató szemlére szóló behivási parancsnak nem tesz eleget, karhatalommal vezettetik elő és a katonai behivás iránt tanusitott engedetlenség megbüntetéséről szóló 1890. évi XXI. t.-cz. 4. §a értelmében két évig terjedhető hörtönnel büntettetik.

Kelt 1916. évi március havában.

5200 H. M. eln. 18—1915. sz

Bevonulási hirdetmény.

A népfölkelésre kötelezetteknek az 1886 évi XX. illetőleg 1915 évi II. t. c. alapján történt behivása folytán,

az 1967 és 1866. évben született, továbbá a népfölkelésről vagy a hadiszolgáltatásról szóló törvény alapján kirendelt (igénybevett,) de ezen szolgálbatból időközben elbocsátott és az 1865. 1897. évi születésü magyar állampolgárok (munkások, kocsisok, hajósárok, stb.), ha a megtartott népfölkelési bemutató, szemlén népfölkelési felülvizsgálaton, pótszemlén vagy utoszemlén népfölkelési fegyveres szolgálatra alkalmasnak találtattak.

1916. évi április 5-én

(legkésőbb délelőtt 11 óráig) — a mennyiben névszerint felmentve nincsenek — a népfölkelési igazolványi lapon feltüntetett m. kir. honvéd kiegészitő illetőleg cs. és kir. kiegészitési kerületi parancsnokság székhelyére népfölkelési tényleges szolgálatra bevonulni tartoznak.

Mindazok, kik önkéntes belépés folytán a honvédségbe vagy a cs. és kir. közös hadseregbe (akár mint egyévi önkéntesek is) fent megjelölt napig beszoroztattak, tekintet nélkül arra, hogy mely születésü évfolyamba tartoznak, tényleges szolgálatra szintén 1916. évi április 5-én kötelesek bevonulni.

A bevonulók bevonulásuk alkalmával lehetőleg erős lábbelit, evőeszközt, tisztitó eszközt, hozzanakmagukkal. A bevonulás napján elfogyasztott léelemért 1 korona téritési összeg jár.

A lábbeli, amennyiben a katonai szolgálatban használhatóknak minősittetnek, értékük szerint meg fog térittetni.

A bevonulás alkalmával a népfölkelési igazolványi lap birtokosa a vasutakon harmadik (gőzhajón második) osztályon ingyen utazik; ez a népfölkelési igazolványi lap azonban a vasuti-, gőzhajó-állomáson joval a vonat vagy hajó elindulása előtt az állomás jegypénztáránál lebélyegzendő.

Azon behivott népfelkelésre kötelezett, a ki a kitüzött határidőre és helyre be nem vonul, karhatalommal vezettetik elő s a katonai behivás iránt tanusitott engedetlenség megbüntetéséről szóló 1890. évi XXI, t.-c. 4. §-a értelmében két évig terjedhető börtönnel büntettetik.

A m. kir. honvédségbe vagy a cs. és kir. közös hadseregbe önként belépni óhajtó népfelkelésre kötelezett a törvényes korlátok között a csapattestet maga választja, a tényleges szolgálatra történt bevonulása után azonban csak azon csapattesthez kérheti felvételét, a hová mint népfelkelésre kötelezett beosztását nyerte.

Kelt 1916. évi március havában.

345—1916 sz.

Hirdetmény

Ezennel közhirré tétetik, hogy a város tulajdonát képező Nagyréti szántó az alant felsorolt napokon reggel 8 órakor a helyszinen tartandó nyilvános árverésen a legtöbbet igérőnek készpénz fizetés mellet haszonbérbe adatnak u. m.

f. hó 27-én hétfőn a nagyréti 25 terv. sz. 224 hold

f. hó 28 án kedden nagyréti 22 terv. sz. 283 hold

f. hó 29-én szerdán Nagyréti 23 terv. sz. 261 hold

f. hó 31-én pénteken Nagyréti 14 terv. sz 329 hold.

Versecz, 1916. évi március hó 24-én.

Weiterschan, városi tisztarttó.

4465/916. sz.

A m. kir. belügyminister 31. 508/VI-b. 1916. B. M. számu körrendelete. Hadifoglyok részére szeszes italok kiszolgáltatásának eltiltása tárgyában. Valamenyi vármegyei és városi törvényhatóság első tisztviselőjének. A székesfővárosi m. kir. államrendőrség főkapitányának.

Az 1879. évi XL. te. 1. §-a alapján a következőket rendelem:

1. §.

A hadifoglyoknak korcsmákban, pálinkamérésekben, kávéházakban (kávémérés), általában italmérő üzletekben, vagy ezekből a helyiségekből bárminő szeszes italt kiszolgáltatni nem szabad.

2. §.

Tilos a hadifoglyokat akár nyilvános helyen, akár magánházban tartott mulatságokon, lakomákon, vagy társas összejöveteleken vendégül látni, vagy őket bárhol és bárminemü szeszes itallal ellátni vagy megvendégelni.

3. §.

Mindazok, akik hadifoglyot tartanak, akár közvetlenül a hadifogolytáborból, akár közvetve kapták azokat — kötelesek felügyelni arra, hogy a hadifogoly józan és rendes életmódot folytasson.

4. §.

Aki az 1—3 §-okban foglalt rendelkezéseket megszegi, kihágást követ el. E kihágás büntetése az 1. és 2. §-ban meghatározott esetben 15 napig terjedhető elzárás és 200 koronáig terjedhető pénzbüntetés, a 3. §-ban meghatározott esetekben pedig 200 koronáig terjedhető pénzbüntetés.

E kihágások miatt az eljárás a közigazgatási hatóságnak, mint rendőri büntető biróságnak, a székesfővárosi államrendőrség működési területén pedig a m. kir. államrendörségnek hatáskörébe tartozik.

Budapes, 1916. évi március hó 13-án.

Sándor János s. k.
m. kir. belügyminister.

Özv. KIRCHNER J. E.-féle
műintézet
Cégtulajdonos: KIRCHNER ERNŐ
Versecz
ajánlja magát minden e szakmába vágó munkák gyors, izléses és pontos elkészitésére.

Hirdessen a „Délvidékben.“

A Kirchner-féle könyvnyomda tulajdona és nyomása Versecz.